

tru spectacolul de teatru, pentru *cultura teatrală*. Întrebările din sală, intervențiile teoretice, schimburile de replici au întreinut un climat de dezbateră serioasă, indiciu al unui public cultivat și matur care și-a exercitat calitatea în mod exigent.

Un alt merit al *Antologiei spectacolelor cu piese românești contemporane* este acela de a fi înlesnit deplasarea spectacolelor respective în zonele învecinate județului Cluj. Înțelegând sensul adânc, politico-educativ și cultural-artistic, al prezenței unor spectacole cu piese românești contemporane, al unor personalități ale vieții noastre teatrale, în mijlocul unui public mai puțin familiarizat cu teatrul profesionist, comitetele de cultură și educație socialistă ale județelor Bistrița-Năsăud și Sălaj au primit, cu veritabilă vocație de gazde, colectivele I.A.T.C. (Bistrița) și Teatrului de Comedie (Zalău), precum și grupurile de critici și teoreticieni care le însoțeau. Nu același lucru s-a întâmplat la Alba Iulia, unde autoritatea culturală locală (înscrisă, de altfel, pe afișul Festivalului, în calitate de organizator) a încercat să convingă grupul plecat din Cluj-Napoca, spre a însoți Teatrul Național din Timișoara, să renunțe la deplasare. Cum ideea de a oferi *Antologia* și altor județe este generoasă, rămîne pentru viitoarele ediții ca beneficiarii „colaterali” ai festivalului să evalueze cu mai multă responsabilitate culturală efectele, pe plan educativ și propagandistic, ale acestei manifestări de interes național.

Festivalul de la Cluj-Napoca a inclus și o „Zi a teatrului de amatori”. Patru formații de teatru din județul Cluj, laureate ale ediției precedente a Festivalului național „Cîntarea României” (Teatrul

muncitoresc al Combinatului Metalurgic Cimpia Turzii, Căminul cultural din comuna Măguri-Răcătău, Formația de teatru în limba maghiară a Casei municipale de cultură din Cluj-Napoca și aceea a Casei municipale de cultură din Dej) au prezentat spectacolele *Fantomiada* de Ion Băieșu (instructor, Mircea Mihășan), *Meșterul Siminic*, teatru folcloric (instructor, Traian Săvinescu), *Conul Leonida față cu reacțiunea* de I. L. Caragiale (instructor, Köllö Béla) și *Meșterul Manole*, colaj de texte (instructor, Constantin Ștefănescu). Prezenți la întâlnirea cu artiștii amatori, Constantin Cubleşan, Ion Calion, Emanoil Engel, Valentin Silvestru și Stelian Vasilescu au apreciat nivelul artistic al spectacolelor, au făcut recomandări și au răspuns întrebărilor. Simpozionul *Teatrul românesc contemporan și publicul său*, condus de scriitorul Constantin Cubleşan, a schițat posibilitățile actuale ale artei teatrale (Ion Zamfirescu), a definit din punct de vedere sociologic categoriile de public, a consemnat nevoia de teatru, în raport cu cerințele publicului (Sorana Coroamă), a vorbit despre „public și efectul propriilor sale necesități” (Paul Cornel Chitic), despre text ca element primordial în relația teatrului cu publicul (Doina Modola), despre informatică și aplicațiile ei în domeniul teatrului (Maria Vodă Căpușan).

Antologia spectacolelor cu piese românești contemporane a fost caracterizată ca o sărbătoare a teatrului. Probabil, pe bună dreptate. Timp de opt zile, cu douăzeci de spectacole, toate cu săli pline, în Cluj-Napoca s-a vorbit numai despre teatru.

Mircea GHIȚULESCU

..și cîteva notații pe marginea ei

Nu încapе nici o îndoaială, inițierea și organizarea la Cluj-Napoca a manifestării intitulate „Antologia spectacolelor cu piese românești contemporane” reprezintă un real câștig pentru mișcarea noastră teatrală. Pe lista, bogată, variată, a colocviilor și festivalurilor, s-a mai adăugat o acțiune importantă, care, cu toate imperfecțiunile, inerente începuturilor, înscrie orașul Cluj-Napoca printre centrele vieții teatrale. Era nevoie de o asemenea manifestare? Era ea așteptată, dorită? Categoriic, da. Afliuența cu totul extraordinară a spectatorilor (nu e absolut nimic exagerat în această formulare) dovedeș-

te ce loc de frunte ocupă teatrul în viața spirituală a oamenilor, mai cu seamă a tineretului, și ce uriaș potențial de public rămîne a fi, în continuare, pus în valoare. Cum prima ediție a acestei acțiuni a arătat și unele scăderi de organizare, ba chiar unele neîmpliniri de concepție, se cuvine să zăbovim asupra lor, în dorința de a contribui la îmbunătățirea edițiilor viitoare.

a. Orice antologie riscă să fie subiectivă. Cea de față a riscat cel mai mult. Disproporția evidentă dintre numărul teatrelor bucureștene și al celorlalte teatre din țară nu a oferit o imagine exactă a mișcării noastre teatrale, cu atît

mai mult, cu citu' nu toate spectacolele bucureștene antologabile au fost antologate. De asemenea, există în țară spectacole cu piese românești contemporane care ar fi putut ocupa un loc pe afield manifestării clujene. Organizatorii ar putea subintitula „festivalul itinerant de teatru”, „O posibilă antologie a spectacolelor cu piese românești contemporane”. S-ar elimina multe confuzii prin această corectare, printre care și aceea că cele mai bune spectacole cu piese românești iau ființă, de regulă, doar la București.

b. „Festivalul itinerant de teatru” a fost, la actuala ediție, doar parțial itinerant. Nu toate spectacolele prezentate la Cluj-Napoca au fost prezentate și în celelalte localități prevăzute în itinerar. Sigur, timpul nu a îngăduit nici organizatorilor și nici teatrelor participante să planifice reprezentații la Alba Iulia, Zalău și Bistrița, după modelul programului de la Cluj-Napoca. Viitoarea ediție ar trebui să prevadă din vreme un program echitabil și pentru publicul din Zalău, Bistrița și Alba Iulia. Cu atât mai mult cu cât aceste localități nu au teatre profesioniste, și, după cum a rezultat din discuțiile purtate cu spectatorii localnici, nu sînt cuprinse în turneele celor mai bune montări ale teatrelor profesioniste din localitățile apropiate, și nici nu sînt prea des vizitate de teatrele bucureștene.

c. Colectivele participante la festivalul clujean au simțit prețuirea de care se bucură, căldura cu care au fost înțimpinate în această parte a țării. Este demn de toată lauda faptul că șase teatre bucureștene s-au aflat, în același timp, la Cluj-Napoca. Dar, fără a pune

vreo clipă la indoială necesitatea festivalului itinerant, este necesar să arătăm că publicul de pe meleagurile transilvănene are nevoie de o prezență mai activă a celor mai importante teatre din țară. Examinînd datele existente, vedem, de pildă, că localități ca Ploiești, Pitești, Rîmnicu Vilcea, Buzău, sînt suprasaturate de spectacole ale colectivelor din Capitală, în vreme ce localități mai îndepărtate sînt rar vizitate. E mare nevoie de turnee de prestigiu dincolo de Carpați, în buna tradiție a teatrului românesc. Este momentul să se organizeze microstagioni de felul celor inițiate de Teatrul de Comedie, în Valea Jiului, sau de Teatrul Mic, la Tirgu Mureș.

d. Prefațarea de către critici a spectacolelor prezentate în festivalul clujean, discuțiile cu publicul au fost inițiative demne de toată lauda, prilejuind dialoguri pline de substanță, între realizatorii spectacolelor și beneficiarul direct, spectatorul. Cel mai adesea, depășindu-se caracterul protocolar, eliminîndu-se indiferența sau apatia, s-a dialogat fertil și competent. Cu atât mai sărac a apărut colocviul final „Teatrul contemporan și publicul său”, desfășurat în cercul restrîns al aceluiași specialiști, care se întîlnesc îndeobște și la alte colocvii, împărtășindu-și aceleași idei, cu care s-au cam deprins reciproc. Așa cum festivalul clujean trebuie să tindă să-și limpezească țelurile, colocviul clujean trebuie să dobîndească o personalitate proprie, distinctă. Acest lucru e posibil dacă se includ printre participanți cei a căror opinie contează în primul rînd spectatorii.

Virgil MUNTEANU

Focșani

Zilele teatrului pentru copii

12 - 14 martie

Organizată de Comitetul de cultură și educație socialistă al județului Vrancea, în colaborare cu A.T.M., reuniunea focșăneană a avut cel puțin două scopuri precise. Primul — de a stabili un prim contact, „specializat”, între autorii actului de spectacol destinat *celor mai*

tinere generații (formulă consacrată și de federația internațională de resort — ASSITEJ). Aceasta, pornindu-se de la premisa că cei în cauză — chiar atunci cînd au fost implicați, într-o formă sau alta, în alte manifestări teatrale de anvergură națională — au avut un statut incert, in-